



Energie Management Actieplan

Rapportage

Referentie SG/181105
Versie 1.0
Datum 14 december 2018
Status Definitief

Algemeen Directeur
Jan Vos

Energiemanager
Wilma Meijerink

Projectleider Co²
Sander van der Glas



1 INLEIDING

In dit Energiemanagement Actieplan worden de CO₂-reductiemaatregelen en reductiedoelstellingen van VolkerRail beschreven, zoals vastgesteld door de directie.

Om tot de reductiemaatregelen te komen is gebruik gemaakt van de uitkomsten van de 1) Energiebeoordeling en de 2) geïnventariseerde reductiemogelijkheden in de energiebeoordeling.

De voortgang met betrekking tot de reductiedoelstellingen wordt regelmatig geanalyseerd in de periodieke voortgangsrapportage en intern en extern gecommuniceerd.

2 REDUCTIEDOELSTELLINGEN

De meest materiële emissies zoals bepaald in de energiebeoordeling zijn gebruikt om de reductiedoelstellingen vorm te geven. Om in de dagelijkse praktijk ook daadwerkelijk tot reducties te komen hebben de reductiedoelstellingen ook betrekking op de projecten.

Voor Scope 1, 2 & 3 zijn aparte reductiedoelstellingen opgesteld op bedrijfsniveau. Het Plan van Aanpak in het volgende hoofdstuk beschrijft welke maatregelen er getroffen worden om deze reductiedoelstellingen te behalen binnen de organisatie en binnen de projecten.

2.1 BEDRIJFSDOELSTELLING

De directie van VolkerRail heeft de volgende reductiedoelstelling gesteld met betrekking tot Scope 1 & 2

9% CO₂-reductie per € omzet in 2018 ten opzichte van 2015

De verdeling van de reductie is als volgt verdeeld over de tijd:

Doelstelling	2015	2016	2017	2018*
Relatieve uitstoot (ton CO ₂)	43,5	39,4	31,2	33,5
Reductie		7,0%	8,0%	9,0%

*Relatieve uitstoot CO₂ over de periode tot en met Q3 2018

2.2 SCOPE 1

3,3% CO₂-reductie per € omzet in 2018 ten opzichte van 2015

- Deze reductiedoelstelling heeft betrekking op de volgende meest materiële emissies:
 - ↳ Leasewagenpark;
 - ↳ Bedrijfswagens;
 - ↳ Materieel;
- De doelstelling heeft op de volgende wijze betrekking op de projecten:
 - ↳ Alle medewerkers die op projecten werken, maken gebruik van leasewagens danwel bedrijfswagens;
 - ↳ Het verbruik van het materieel is volledig toe te kennen aan de projecten;

2.3 SCOPE 2

74% CO₂-reductie per € omzet in 2018 ten opzichte van 2015

- Deze reductiedoelstelling heeft betrekking op de volgende meest materiële emissies:
 - ↳ Elektriciteitsverbruik;
- De doelstelling heeft op de volgende wijze betrekking op de projecten:
 - ↳ Op de projecten worden bouwaansluitingen toegepast voor verschillende toepassingen;

2.4 SCOPE 3

Vanuit de analyse van de meest materiële scope 3 emissies ('170518 Memo Meest Materiële scope 3 emissies VolkerRail_concept.docx') zijn twee ketenanalyses geselecteerd. De belangrijkste doelstelling voor het uitvoeren van de ketenanalyses duurzaam materieeltransport en duurzaam spoorstaafonderhoud is het identificeren van GHG-reductiekansen, het definiëren van reductiedoelstellingen en het monitoren daarvan.

Reductiedoelstelling 2020 'Duurzaam materieeltransport'

Toepassing van de geoptimaliseerde transportmethode in minimaal 1 onderhoudscontract per jaar. Dit leidt tot een, op basis van de ketenanalyse, geschatte Co₂-uitstoot reductie van 49% of 100 ton Co₂ per jaar.

Reductiedoelstelling 2020 'Duurzaam spoorstaafonderhoud'

Het verlagen van de Scope 3 CO₂-uitstoot van de onderhouden spoorstaven met 5.000 ton Co₂ ten opzichte van het basisjaar 2016.

Tevens wordt er momenteel gewerkt aan het opzetten van een duurzame inkoopstrategie, waarbij CO₂ onderdeel wordt van het inkoopproces.

3 PLAN VAN AANPAK

Dit plan van aanpak beschrijft de maatregelen die in de periode 2016-2018 getroffen worden om de reductiedoelstellingen te behalen. Hierbij is specifiek aandacht voor de wijze waarop deze maatregelen ingezet worden binnen de projecten.

3.1 MAATREGELEN VOOR BEHALEN VAN REDUCTIEDOELSTELLING SCOPE 1

3.1.1 Doelstelling

3,3% CO₂-reductie per € omzet in 2018 ten opzichte van 2015

3.1.2 Maatregelen

Maatregel	Enkel leaseauto's met een beperkte Co2 uitstoot toegestaan.
Emissiestroom	Brandstofverbruik leasewagenpark
Grootte	~34 % van de footprint
Reductiepotentie	0-20% op het brandstofverbruik
Van toepassing op projecten	Alle projecten
Planning	Doorlopend
Toelichting	Door deze maatregel wordt ervoor gezorgd dat het leasewagenpark steeds zuiniger wordt. In samenwerking met de voortschrijdende technologische ontwikkelingen, zal de relatieve uitstoot van het leasewagenpark daardoor doorlopend gereduceerd worden. Door enkel minder Co2 uitstotende auto's beschikbaar te stellen en te kijken naar Co2 uitstoot per kilometer, wordt tevens een bijdrage geleverd aan het bewustzijn van de medewerkers.

Maatregel	Inzet elektrische auto's voor korte ritten binnen projecten
Emissiestroom	Brandstofverbruik leasewagenpark en bedrijfswagens
Grootte	~69.7 % van de footprint
Reductiepotentie	< 1% op het brandstofverbruik < 1% op de totale footprint
Van toepassing op projecten	Schiphol
Planning	Looptijd van het project Doorlopend Haalbaarheidsstudie overige projecten
Toelichting	Met deze maatregel worden korte ritten op het Schipholterrein elektrisch in plaats van op fossiele brandstoffen afgelegd. Doordat het project tevens gebruik maakt van een groene stroomaansluiting, wordt de uitstoot als gevolg van de betreffende kilometers met 100% gereduceerd. Deze maatregel levert tevens een bijdrage aan het bewustzijn van de medewerkers.

Maatregel	Schonere brandstof voor materieel
Emissiestroom	Brandstofverbruik materieel
Grootte	~20.2 % van de footprint
Reductiepotentie	~90% op het brandstofverbruik van het materieel ~20% op de Scope 1 uitstoot ~18% op de totale footprint
Van toepassing op projecten	Alle projecten
Planning	2016 - 2017 Aanvang haalbaarheidsstudie 2018 Haalbaarheidsstudie 2019 Beslissing n.a.v. haalbaarheidsstudie
	Door het toepassen van schonere brandstof wordt de uitstoot van het brandstofverbruik van het materieel significant verlaagt.
	In 2017 is gestart met het doen van onderzoek naar alternatieve brandstoffen. De benodigde hoeveelheid voor de werkplaats in Dordrecht in combinatie met de geldende milieuvergunning heeft geleid tot het stopzetten van dit onderzoek voor de werkplaats.
	Voor de spoorgebonden machines is dit alleen mogelijk als alternatieve brandstoffen beschikbaar komen op de tankplaten. Deze installaties zijn voor algemeen gebruik van alle aangesloten vervoerders. Het branche breed maken van afspraken is daarvoor noodzakelijk. In het vierde kwartaal van 2018 onderzoeken we wat de mogelijkheden zijn voor het toepassen van alternatieve brandstoffen voor de spoorgebonden machines.

Maatregel	Bewustwordingscampagne carpoolen door medewerkers
Emissiestroom	Brandstofverbruik leasewagenpark
Grootte	~36.8 % van de footprint
Reductiepotentie	0-16%
Van toepassing op projecten	Alle projecten
Planning	Doorlopend
Toelichting	Door het implementeren van deze maatregel hopen we bij te dragen aan een toenemend besef bij medewerkers dat carpoolen tot een van de mogelijkheden behoort met betrekking tot mobiliteit. Deze campagne maakt inzichtelijk dat medewerkers daadwerkelijk bereid zijn te carpoolen en draagt bij aan een vermindering van uitstoot door het leasewagenpark.

Maatregel	NS-business card voor Top30 leden
Emissiestroom	Brandstofverbruik leasewagenpark
Grootte	~36.8 % van de footprint
Reductiepotentie	0.05-10%
Van toepassing op projecten	Alle projecten
Planning	Doorlopend
Toelichting	Deze maatregel biedt Top30 leden de mogelijkheid te ervaren hoe het is om met het openbaar vervoer te reizen en de leaseauto minder te gebruiken. Door het implementeren van deze maatregel verminderen we de uitstoot van het leasewagenpark. In het eerste kwartaal van 2019 zal het gebruik van de NS-businesscard geëvalueerd worden. NS-businesscards worden ook verstrekt aan niet-top30 leden. In totaal zijn ca. 40 kaarten verstrekt waarvan ca 35 medewerkers eveneens gebruik maken van een leasewagen.

3.2 MAATREGELEN VOOR BEHALEN VAN REDUCTIEDOELSTELLING SCOPE 2

3.2.1 Doelstelling

74% reductie van de Scope 2 uitstoot in 2018 t.o.v. 2015

3.2.2 Maatregelen

Maatregel	Volledige inkoop van groene stroom
Emissiestroom	Elektriciteitsverbruik
Grootte	6.4% van de footprint
Reductiepotentie	100% op het elektriciteitsverbruik 74% op de Scope 2 uitstoot 6.4% op de totale footprint
Van toepassing op projecten	Alle projecten
Planning	2016 Overstappen naar groene stroom die voldoet aan de eisen van de CO ₂ -Prestatieladder 2017 Projectleiders informeren over mogelijkheden groene bouwaansluitingen via het raamcontract 2019 Actief sturen op gebruik groene stroom bouwaansluitingen 2020 Alle nieuwe bouwaansluitingen zijn groen
Toelichting	Door deze maatregel wordt ervoor gezorgd dat er geen uitstoot meer resulteert uit het verbruik van elektriciteit. In 2018 verbruikt(e) locatie Sluisjesdijk te Rotterdam nog grijze stroom. Dit in tegenstelling tot alle overige locaties. In 2018 is het energiecontract omgezet naar Eneco Hollandse Wind. Hiermee draagt ook de locatie in Rotterdam bij aan verbruik van duurzame energie en aan de beperking van de uitstoot van broeikasgassen zoals Co ² . Het afgesloten contract is geldig van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2021. In 2017 zijn alle projectleiders geïnformeerd over de mogelijkheden voor groene bouwaansluitingen op bouwlocaties van VolkerRail. Ook in 2018 is hier aandacht aan besteed en zijn projectleiders actief benaderd hier opvolging aan te geven. In 2019 zal nadrukkelijker gestuurd worden op deze maatregel

3.3 MAATREGELN VOOR BEHALEN VAN REDUCTIEDOELSTELLING SCOPE 3

Vanuit de analyse van de meest materiële scope 3 emissies ('170518 Memo Meest Materiële scope 3 emissies VolkerRail_concept.docx') zijn twee ketenanalyses geselecteerd:

3.3.1 Reductiedoelstelling 2020 'Duurzaam materieeltransport'

Toepassing van de geoptimaliseerde transportmethode in minimaal 1 onderhoudscontract per jaar. Dit leidt tot een, op basis van de ketenanalyse, geschatte Co2-uitstoot reductie van 49% of 100 ton Co2 per jaar.

3.3.1.1 Maatregelen

Maatregel	Toepassen van een transportdepot in andere geschikte regio's
Emissiestroom	Transport
Reductiepotentie	Groot – door de verdere uitrol van de transportmethode wordt de Co2-uitstoot op meerdere Scope 3 PMC's van VolkerRail gereduceerd.
Van toepassing op projecten	Diverse projecten
Planning	H2 2017 – H1 2018 Inventariseren mogelijk aantrekkelijke regio's 2018 Gesprek aangaan met ProRail en andere ketenpartners. H2 2018 – H1 2019 Afronding implementatie voorgestelde veranderingen.
Toelichting	Haalbaarheid is gemiddeld – VolkerRail is in eerste instantie afhankelijk van het type opdrachten die in de verschillende regio's door ProRail worden verstrekt. De geschiktheid om een transportdepot op te zetten is voor een deel afhankelijk van het werk wat de daaropvolgende 10 jaar beschikbaar is in de regio. Wanneer ProRail overgaat op langere (onderhouds)contracten, wordt het aantrekkelijker om een transportdepot op te zetten.
	Voortgang: <ul style="list-style-type: none">• Voor een aantal regio's is het opzetten van een transportdepot van groot belang. Een eerste inventarisatie heeft inmiddels plaatsgevonden.• We zijn met ketenpartners in gesprek voor het uitrollen in diverse regio's. In 2018/2019 worden nadere afspraken gemaakt worden met betreffende partners.

Maatregel	Verdere uitrol inzet transportdepot in regio Twente
Emissiestroom	Transport
Reductiepotentie	Gemiddeld – hoewel de verdere uitrol van de inzet van het depot in de regio Twente leidt tot extra Co2 emissie reducties wordt verwacht dat de verdere uitrol de gerealiseerde Co2 emissie reducties van VolkerRail op het PGO Twente 2014-2024 niet zal overstijgen.
Van toepassing op projecten	PGO Twente
Planning	H2 2017 Gesprek aangaan met ketenpartner H1 2018 Opstellen voorwaarden voor gebruik depot door derden H2 2018 Depot beschikbaar stellen voor derden
Toelichting	<p>Wanneer het transportdepot in de regio Twente in dienst blijft over de gehele looptijd van het onderhoudswerk PGO Twente 2014-2024, kunnen er mogelijk meer Co2-emissie reducties gerealiseerd worden door het depot toe te passen op andere projecten in de regio. Vanuit het Co2 reductie perspectief is het interessant om het gebruik van het depot dan ook voor bepaalde periodes aan te bieden aan derden.</p> <p>Haalbaarheid is gemiddeld – In de huidige opzet is VolkerRail voor een groot deel afhankelijk van haar ketenpartner voor de verdere uitrol. Dit betekent dat de afweging voor het toestaan van derden op het depot gezamenlijk zal moeten worden gemaakt.</p> <p>Voortgang:</p> <p>In 2017 en 2018 is er regelmatig overleg gevoerd met ketenpartner aangaande verdere samenwerking en ook over optimaal gebruik van depotruimte. Depot wordt ook gebruikt voor stalling van rail/weg voertuigen van VolkerRail. Ook concurrerende spooraannekers maken gebruik van dit depot.</p> <p>Depots van VolkerRail en concurrerende spooraanneker zijn duidelijk afgebakend op het depot. Het risico van vermenging is uitgesloten en contractueel vastgelegd t.a.v. waarde en eigendomsrecht.</p> <p>Medio 2018 bespreken we de mogelijkheden om het depot ook voor andere gebruikers beschikbaar te hebben.</p>

Maatregel	Verduurzamen transport tussen depot en inzet
Emissiestroom	Transport
Reductiepotentie	Gemiddeld – Het transport van depot naar inzet veroorzaakt ca 22% van de totale footprint van de nieuwe transportmethode. De verwachting is dat deze uitstoot volledig vermeden kan worden door het gebruik van alternatieve brandstoffen. Daarnaast kan overig regionaal transport (bijvoorbeeld van project naar project) mogelijk ook uitgevoerd worden met gebruik van deze duurzame transportmiddelen.
Van toepassing op projecten	Diverse projecten
Planning	H2 2017 Gesprek aangaan met ketenpartner H1 2018 Aanschaf duurzame transportmiddelen H2 2018 Inzet duurzame transportmiddelen
Toelichting	<p>Het transport tussen het depot en de inzet wordt verzorgt door een belangrijke ketenpartner. Verder gaat dit transport over relatief korte afstanden en zal het voor een lange periode wordt uitgevoerd (tot 2024). Dor deze omstandigheden is het aantrekkelijk om over te stappen op alternatieve brandstoffen voor het transport tussen depot en inzet.</p> <p>Haalbaarheid is groot – in de huidige opzet is VolkerRail voor een groot deel afhankelijke van de beheerder van het depot, voor de verdere uitrol ervan. Echter, gezien de omstandigheden (middellang termijn en geringe transportafstand) wordt verwacht dat er ook vanuit financieel perspectief een aantrekkelijke oplossing kan worden gevonden.</p> <p>Voortgang:</p> <p>Met ketenpartner zullen we in 2018 verdere gesprekken gaan voeren over duurzame transportmiddelen. Dit gaat gepaard met grote investeringen voor langere termijn.</p> <p>Met het verkrijgen van het contract “Noorderspoort” te Zwolle, zijn er in looptijd tussen 2018-2020 mogelijkheden om logistieke samenwerking met deze partner voor dit contract verder uit te werken.</p>

Maatregel	Combineren van vrachten verder optimaliseren
Emissiestroom	Transport
Reductiepotentie	Klein – het extra, niet gecombineerde, transport vanaf het depot veroorzaakt in Q1 2017 slechts 4% van de totale Co2-uitstoot.
Van toepassing op projecten	Diverse projecten
Planning	H2 2017 Analyseren historische prestaties 2018 Optimaliseren combinatie mogelijkheden
Toelichting	<p>Het transport tussen het depot en de inzet wordt verzorgd door een belangrijke ketenpartner. Verder gaat dit transport over relatief korte afstanden en zal het voor een lange periode wordt uitgevoerd (tot 2024). Dor deze omstandigheden is het aantrekkelijk om over te stappen op alternatieve brandstoffen voor het transport tussen depot en inzet.</p> <p>Haalbaarheid is groot – VolkerRail heeft veel invloed op de planning van de transporten tussen het depot en de inzet. Daarnaast kunnen ervaringen van de afgelopen periodes worden gebruikt om de planning verder te optimaliseren.</p> <p>Voortgang:</p> <p>Hierbij moet je denken aan het uitbreiden van samenwerking met partner ten aanzien van transporten in opdracht van VSM transportafdeling voor alle VW ondernemingen.</p> <p>Binnen PGO Twente is verdere optimalisatie in gang gezet door het gebruik maken van elkaars hulpstukken en er daardoor onnodige wegtransporten vanuit de rest van Nederland naar Twente worden uitgespaard. Tevens worden krol en hulpstukken zoveel mogelijk bij elkaar gehouden, ook al is niet alles elke inzet benodigd.</p> <p>Optimalisatie bij onverwachte of spoedklussen is beperkt in verband met het noodzakelijk versnelde karakter van de inzet.</p>

3.3.2 Reductiedoelstelling 2020 'Duurzaam spoorstaafonderhoud'

Het verlagen van de Scope 3 CO₂-uitstoot van de onderhouden spoorstaven met 5.000 ton Co₂ ten opzichte van het basisjaar 2016.

3.3.2.1 Maatregelen

Maatregel	Nauwkeuriger meten en analyseren van de actuele staat van het spoor
Reductiepotentie	Groot – door de verdere uitrol van het duurzaam spoorstaafonderhoud wordt de aangetoonde besparing vergroot.
Van toepassing op projecten	Alle projecten
Planning	2017 – H1 2018 Inventariseren mogelijke verbeteringen in het meetproces H1 2018 Gesprek aangaan met ProRail H2 2018 Uitrol geoptimaliseerd meetproces
Toelichting	<p>Door nauwkeuriger inzicht in de actuele staat van het Nederlandse spoor kunnen kleine gebreken vroegtijdig gesignaleerd worden., hierdoor kan het duurzaam spoorstaafonderhoud op meer locaties worden toegepast. Dit kan de uitrol van het duurzaam spoorstaafonderhoud versnellen, waardoor de gerealiseerde Co₂-reductie zal toenemen.</p> <p>Haalbaarheid is gemiddeld – in het huidige proces is ProRail in eerste instantie verantwoordelijk voor de meting van de staat van het spoor. Echter voert VolkerRail steeds aanvullende metingen uit, die ingezet kunnen worden voor deze doeleinden.</p> <p>Voortgang</p> <p>Het uitrollen van het geoptimaliseerd meetproces is toegepast. De Sperry EC meetrolley is gebouwd, operationeel en de dataverwerking richting het analysepakket (IRISys) is ingeregeld.</p>

Maatregel	Gebruik alternatieve brandstoffen voor de locomotief
Emissiestroom	Brandstof materieel
Reductiepotentie	Klein – het onderhoud heeft een klein aandeel in de totale Co2-uitstoot in de keten
Van toepassing op projecten	Alle projecten
Planning	H2 2017 Inventariseren mogelijke alternatieven H1 2018 Afwegen haalbaarheid o.b.v. kosten H2 2018 Toepassen van alternatieve brandstof of alternatief materieel
Toelichting	<p>Uit de ketenanalyse kan onder andere worden geconcludeerd dat binnen de ketenstap ‘Onderhoud’ het grootste deel van de emissies wordt veroorzaakt door de locomotief. Omdat dit eigen materieel betreft (Scope1), heeft VolkerRail grote invloed op mogelijke verbeteringen van dit onderdeel. Door over te stappen op schonere brandstoffen (of door de inzet van een zuinigere locomotief) kan de Co2-uitstoot van het duurzaam spoorstaafonderhoud verder worden gereduceerd.</p> <p>Voortgang:</p> <p>Gebruik alternatieve brandstoffen voor de locomotief stuit op praktische problemen waaronder vergunningen met betrekking tot opslag en aanschaf alternatieve brandstoffen. Op de lange termijn zal zeker gekeken worden naar alternatieve brandstoffen waar sprake is van materieelvervanging.</p> <p>Op kortere termijn is het initiatief ontstaan binnen de spoorbranche om gezamenlijk te kijken naar mogelijkheden om het brandstofverbruik terug te dringen of op zoek te gaan naar alternatieven.</p>

Maatregel	Uitvoeren duurzaam spoorstaafonderhoud
Van toepassing op projecten	Alle projecten
Planning	H2 2017 Uitvoeren 12,5 km duurzaam spoorstaafonderhoud H1 2018 Uitvoeren 12,5 km duurzaam spoorstaafonderhoud H2 2018 Uitvoeren 12,5 km duurzaam spoorstaafonderhoud 2019 Uitvoeren 30 km duurzaam spoorstaafonderhoud 2020 Uitvoeren 30 km duurzaam spoorstaafonderhoud
Toelichting	<p>Het uitvoeren van duurzaam spoorstaafonderhoud draagt bij aan het verminderen van Co2 uitstoot. Voor verdere detailinformatie zie ketenanalyse duurzaam spoorstaafonderhoud.</p> <p>Voortgang:</p> <p>Het uitvoeren van duurzaam spoorstaafonderhoud in 2018 heeft niet plaatsgevonden. Geplande werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2019 in verband met een mismatch tussen buitendienststellingen en beschikbaarheid materieel en te beperkte voorbereidingstijd.</p> <p>In het eerste kwartaal van 2019 is 30 km duurzaam spoorstaafonderhoud gepland. De realisatie van gepland onderhoud over een afstand van 30 km voor 2020 is afhankelijk van marktontwikkeling en daardoor een onzekere factor.</p>

3.3.3 Duurzame inkoopstrategie

In 2017 is een duurzame inkoopstrategie opgezet, waarbij CO₂ onderdeel uitmaakt van het inkoopproces. De doelstellingen van dit inkoopproces zijn;

- Kwalitatieve eisen worden onderdeel van het inkoopproces.
- Met elk van de strategisch belangrijkste leveranciers van VolkerRail wordt in leveranciersgesprekken concrete afspraken gemaakt die bijdragen aan het reduceren van Co2. Het resultaat draagt aantoonbaar bij aan de reductie van de materiële Scope 3 emissie van VolkerRail.

3.4 PROJECTEN MET GUNNINGSVOORDEEL

Binnen de projecten met gunningvoordeel zullen alle maatregelen die binnen scope 1 en 2 invloed hebben op de uitstoot van het project worden ingezet. In de praktijk betreft dit de maatregelen die genomen zijn en mogelijk in de toekomst zullen worden om het verbruik en de CO₂-uitstoot van het wagenpark, materieel en bouwaansluitingen terug te dringen. In het huidige beleid betreft dit de volgende maatregel en de daarbij behorende onderliggende acties;

- Enkel leaseauto's met beperkte Co2 uitstoot toestaan;
- Inzet elektrische auto's voor korte ritten binnen projecten;
- Schonere brandstof voor materieel;
- Volledige inkoop van groene stroom.

3.5 INFORMATIEBEHOEFTE

Voor de uitvoering en monitoring van de verschillende maatregelen is informatie benodigd van de verschillende betrokken afdelingen. Via de SharePoint-omgeving worden reminders ingesteld en hier wordt tevens de informatie opgeslagen. Door gerichte monitoring van de verschillende energiestromen, wordt tevens beter inzicht verkregen in de werkelijke bijdrage van de maatregel aan de totale CO₂-reductie. In § 5.2 is weergegeven welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de verschillende maatregelen. In de loop van 2018 zal ook SmartTrackers breder ingezet gaan worden voor het monitoren van informatie.

3.6 MONITORING EN METING

Binnen het kwaliteitsmanagementplan staat de stuurcyclus omtrent de periodieke meting van de CO₂-uitstoot en monitoring van de voortgang op de doelstellingen en maatregelen beschreven.

3.7 AFWIJKINGEN, CORRIGERENDE EN PREVENTIEVE MAATREGELEN

Indien afwijkingen worden geconstateerd tijdens het doorlopen van de stuurcyclus, of indien om een andere reden correctie nodig is, zal de energiemanager bijsturing coördineren aan de hand van de stuurcyclus en activiteitenbeschrijving zoals opgenomen in het kwaliteitsmanagementplan.

4 DEELNAME AAN- EN INITIATIE VAN INITIATIEVEN

In de Energiebeoordeling is een overzicht gegeven van de huidige initiatieven binnen de sector op het gebied van energie- en CO₂-reductie. Op basis van de informatiebehoefte die voor aankomende periode is vastgesteld binnen het managementoverleg (zie § 3.5) is gekozen om deel te (blijven) nemen in de volgende initiatieven.

4.1 AFGERONDE DEELNAMES

Alternatieve betonnen dwarsligger

Met betonfabrikant Meteor is een duurzame dwarsligger ontwikkeld. Dit is als unsolicited proposal (USP) ingebracht bij ProRail. Deze USP heeft het om diverse redenen niet gehaald. ProRail heeft VolkerRail wel gevraagd om in een branchebreed overleg zitting te nemen.

Geothermal Point Heating (GPH)

VolkerRail heeft een innovatieve en duurzame methode ontwikkeld om de wissels te verwarmen. De wijze van verwarmen met aardwarmte, is als USP ingebracht en goedgekeurd door ProRail. Een wisselverwarming volgens de conventionele methode (branderpijp) heeft een CO₂ uitstoot van 2,49 ton CO₂ per jaar per wissel. De GPH methode heeft een uitstoot van 0,58 ton CO₂, een besparing van 76,7% per wissel. Ultimo 2011 heeft VolkerRail GPH het PlanetFit label van VolkerWessels ontvangen.

4.2 LOPENDE DEELNAMES

Leveranciers betrekken bij ontwikkeling materieel

Dit initiatief richt zich op het terugdringen van het brandstofverbruik van het materieel. Het initiatief wordt geleid door T&O, daarnaast zijn de VolkerWessels bedrijven VSM, KWS Infra, VHB, Vialis en V&S Bouw betrokken. Er wordt gezamenlijk met de firma Hans van Driel gekeken hoe het brandstofverbruik van KROLS verder omlaag kan worden gebracht. VolkerRail zelf houdt zich bezig met de analyse van de Alstom Hybride loc. Dit initiatief heeft betrekking op de energiestroom brandstofverbruik van het materieel.

Het nieuwe draaien voor machinisten

Voor de Krolmachinisten van VolkerRail is een gezamenlijk project gestart "het nieuwe draaien". Dit is een project dat begeleid wordt vanuit stichting Natuur en Milieu en de fa. BWMT. Vanuit VolkerWessels doen KWS, VolkerRail en VSM mee. Naast VolkerWessels doen tevens ook andere firma's zoals bijvoorbeeld fa Mourik Groot Ammers en Strukton. Het doel is het reduceren van het brandstofverbruik voor graafmachines en shovels. Er zijn vanuit KWS en VolkerRail een bedrijfsactieplan opgesteld.

Leveranciersdagen

VolkerRail organiseert jaarlijks een leveranciersdag, waarbij ook duurzaamheid en CO₂-reductie op de agenda staat.

Transportoptimalisaties

In samenwerking met VSM is het initiatief opgestart om gezamenlijk de planning van materieeltransporten over de weg te optimaliseren, zodat er minder en kortere ritten worden gereden. In de afgelopen periode zijn er diverse gesprekken geweest tussen VSM en VolkerRail over de optimalisatie van het transport van GMG. De focus ligt nu bij het optimaliseren van het planningsproces, de afstemming tussen VSM en VolkerRail, de financiële afhandeling van de transporten en de verdere onderbouwing van de CO₂-reductie.

CO₂-Projectplan

Als mede convenantpartners binnen Drechtsteden Mobiel (DBZSM) wordt een CO₂-Projectplan ontwikkeld door CFE om toe te passen op projecten. Het CO₂-Projectplan heeft VolkerRail in december 2015 getekend.

Als NGO is Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Dordrecht (SBBD) verbonden aan dit initiatief en als kennisinstituut KWA bedrijfsadviseurs.

U15

De U15 is een initiatief van werkgevers in Midden-Nederland gericht op het vergroten van duurzame mobiliteit in de regio. Het initiatief draagt hiermee onder andere bij aan CO₂-reductie. De U15 is namens de werkgevers een gesprekspartner voor het Ministerie van I&M, de provincie Utrecht en andere grote steden in Midden-Nederland. Binnen het initiatief staan praktische kennisdeling en concrete projecten centraal.

Duurzaam Spoorstaafonderhoud

Dit initiatief is gericht op het reduceren van de CO₂-uitstoot veroorzaakt door spoorstaven. Om dit te bereiken zal kennis m.b.t. duurzaam onderhoud aan de spoorstaven worden vergroot. Op deze manier zal de vraag naar nieuwe spoorstaven, en daarmee de veroorzaakte CO₂-uitstoot, worden teruggedrongen. VolkerRail is initiatiefnemer samen met Vossloh Rail Services en ETS Spoor, daarnaast zullen ProRail en Het Groene Brein aansluiten.

4.3 NIEUWE DEELNAMES

Brandstofverbruik materieel en transport

Dit sector brede overleg is gericht op het terugdringen van brandstofverbruik binnen de spoorsector. Samen met ProRail, BAM Infra Rail B.V., Swietelsky Rail Benelux B.V., Assetrail, Dura Vermeer Rail Infra, Spitzke, Heijmans, Strukton Rail en Railforum onderzoekt VolkerRail de mogelijkheden om gezamenlijk, naast de reeds bestaande maatregelen, de Co₂-emissie te verminderen.

Opmerking

In het vierde kwartaal van 2018 bepalen we nieuwe doelstellingen voor 2019 en verder. Daarnaast onderzoeken we mogelijke deelnames aan initiatieven of het opstarten van initiatieven binnen de sector.

5 VERANTWOORDELIJKHEDEN EN TAAKSTELLINGEN

Het uitvoeren van het boven genoemde Plan van Aanpak wordt uitgevoerd door de volgende personen binnen VolkerRail.

5.1 ALGEMENE BESCHRIJVING VERANTWOORDELIJKHEDEN

Organisatie:

Directievertegenwoordiger Jan Vos
Energiemanager Wilma Meijerink

5.2 MAATREGELEN

Maatregel	Verantwoordelijke	Tijdsbestek
Enkel leaseauto's met beperkte Co2 uitstoot conform leaseregeling.	Wagenparkbeheer	Doorlopend
Inzet elektrische auto's voor korte ritten binnen projecten	Wagenparkbeheer	Doorlopend
Schonere brandstof voor materieel	Materieel & Logistiek	2017 – 2019
Volledige inkoop van groene stroom	Facility Management	2016 – 2018
Gebruik NS-Businesscard door Top-30	Human Resource Management	Sinds 2018
Toepassen van een transportdepot in andere geschikte regio's	Materieel & Logistiek	Sinds 2017
Verdere uitrol inzet transportdepot in regio Twente	Materieel & logistiek	Sinds 2017
Verduurzamen transport tussen depot en inzet	Materieel & logistiek	Sinds 2017
Combineren van vrachten verder optimaliseren	Materieel & logistiek	Sinds 2017
Nauwkeuriger meten en analyseren van de actuele staat van het spoor	Asset Management Asset Insight	Sinds 2017 Sinds Q4 2018
Gebruik alternatieve brandstoffen voor de locomotief	Materieel & logistiek	Sinds 2017
Uitvoeren duurzaam spoorstaafonderhoud	Asset Management	Sinds 2017

5.3 INITIATIEVEN

Initiatief	Verantwoordelijke	Tijdsbestek
Leveranciersdagen	Inkoop	Doorlopend
Leveranciers betrekken bij ontwikkeling materieel	Materieel	Doorlopend
U15	Energiemanager	Sinds 2011
Het nieuwe draaien voor machinisten	Materieel	Sinds 2015
Transportoptimalisaties	Planning & Logistiek	Sinds 2014
CO ₂ -Projectplan	Energiemanager	Sinds 2015
Duurzaam Spoorstaafonderhoud	Maintenance	Sinds 2016
Brandstofverbruik Materieel Spoorbranche	Materieel	Sinds 2018

5.4 PROJECTEN MET GUNNINGSVOORDEEL

Het overzicht van alle projecten met CO₂-gunningsvoordeel is terug te vinden in de beschreven voortgangsrapportages.

BIJLAGE A. ONDERBOUWING AMBITIENIVEAU

VolkerRail streeft ernaar een middenmoter op het gebied van CO₂-reductie te zijn.

Scope 1 & 2

Op basis van de reeds toegepaste maatregelen concluderen we dat de toegepaste maatregelen aansluiten bij het ambitieniveau van middenmoter.

Binnen de railsector zijn de doelstellingen van de belangrijkste conculega's vergelijkbaar met de doelstellingen van VolkerRail. De kwantitatieve doelstellingen van VolkerRail, zoals in Hoofdstuk 2 weergegeven, zijn uitgaande van de relatieve positie voldoende ambitieus.

Scope 3

Momenteel worden de analyses en reductiestrategie binnen Scope 3 opgesteld. Dit wordt gedaan op de volgende onderwerpen:

Duurzaam materieeltransport
Duurzaam spoorstaafonderhoud
Duurzame inkoop

Onderdeel van dit proces is het bepalen van doelstellingen die aansluiten bij de relatieve positie van VolkerRail.

